

Skellefteå kommun

Konstpolicy

Dokumentet har fastställts av kommunfullmäktige KF 2025-11-18 § 327

Dokumentet gäller för: Skellefteå kommun

Dokumentet gäller från och med: 2026-01-01 och tills vidare

Dokumentägare: Kulturnämnden

Diarienummer: KS-2025-000679

Ansvarig för uppföljning/revidering: Kulturnämnden

Dokumentet ersätter tidigare fastställd konstpolicy.

Innehåll

Skellefteå kommun	1
Konstpolicy	1
Inledning.....	3
Policy för offentlig konst	3
Tillgänglighet och inkludering	3
Roller och ansvar	3
Professionell kvalitet	4
Finansiering och enprocentregeln	4
Upphandling av offentlig konst	5
Donationer och gåvor	5
Placering och flytt av konstverk.....	6
Uppföljning och revidering.....	6

Inledning

Offentlig konst är en viktig framgångsfaktor för Skellefteå kommuns utveckling. Genom konstnärlig gestaltning skapas *attraktiva miljöer som stärker identiteten* och bidrar till en *känsla av tillhörighet* och därmed *välbefinnande* för invånare och besökare. Offentlig konst kan berätta om en plats' historia, människor och kultur och bidrar till platsens karaktär.

Skellefteå kommun vill säkerställa *tillgänglig, inkluderande och hållbar* offentlig konst som bidrar till utvecklingen av såväl tätort som landsbygd. Offentlig konst i Skellefteå ska vara en *integrerad del av samhällsbyggandet* och bidra till att göra kommunen till en *inspirerande och inkluderande* plats att leva i, arbeta och besöka.

Policy för offentlig konst

Syftet med konstpolicyn är att säkerställa en långsiktig och strategisk användning av offentlig konst som en integrerad del av kommunens utveckling. Policyn för offentlig konst har tagits fram på uppdrag av kulturnämnden och fastställs av kommunfullmäktige. Policyn berör investeringar i hela kommunkoncernen när *platsen för investeringsobjektet är en öppen mötesplats för allmänheten*. Policyn bygger på kommunens *etiska principer* och ska vägleda arbetet utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål och vision. Kommunens arbete med offentlig konst ska bidra till de nationella kulturpolitiska målen genom att främja *ytttrandefrihet, tillgänglighet, hållbarhet samt jämlikhet och mångfald*.

Tillgänglighet och inkludering

Den offentliga konsten ska placeras så att så stor del av allmänheten som möjligt kan ta del av den, såväl i kommunens serviceorter som i centrala Skellefteå, för att skapa en inkluderande kulturupplevelse för alla kommunens invånare. Konsten ska samlat ha en god representativitet av aspekter som jämställdhet, mångfald, ålder och etnicitet. Konstverket ska tillföra värde till platsen, rummet eller sammanhanget.

Roller och ansvar

Kommunfullmäktige ansvarar för beslut om ekonomiska ramar och anslag för konst.

Ett konstnärligt råd har ansvar för att förvalta policyn för offentlig konst. Rådet leds av sakkunniga tjänstepersoner på kultur- och fritidskontoret och inkluderar representanter från förvaltningarna samhällsbyggnad, support och lokaler samt de av det aktuella konstverket berörda bolagen eller förvaltningarna. Det är förvaltningschef kultur- och fritidskontoret som, i samverkan med övriga berörda förvaltningschefer, utser deltagarna i det konstnärliga rådet.

Konstnärliga beslut ska vara fria från politisk påverkan, även benämnt "armslängds avstånd". Sakkunniga inom konstområdet ansvarar för urval och bedömning av konstverk och konstnärer.

Det konstnärliga rådets uppdrag är att:

- Säkerställa att offentlig konst är en integrerad del av stadsbyggnads- och utvecklingsprojekt
- Förvalta och fördela budgeten för konst
- Utvärdera externa finansieringskällor och bedöma donationer/gåvor
- Stödja en rättvis och transparent urvalsprocess för konstprojekt
- Säkerställa en balanserad geografisk spridning av offentliga konstprojekt, såväl i centrala Skellefteå som på landsbygden
- Säkerställa hög konstnärlig kvalitet och att konsten är inkluderande, samt reflekterar Skellefteås identitet och utvecklingsambitioner
- Fungera som en samordnande instans för alla offentliga konstprojekt och bevaka deras genomförande
- Utvärdera effekten av genomförda konstprojekt på stadens utveckling, turism och medborgarnas trivsel

Professionell kvalitet

All offentlig konst ska bedömas och väljas utifrån höga krav på konstnärlig kvalitet och integritet av sakkunnig kompetens. Förutom konstnärlig kvalitet ska hänsyn tas till:

- God spridning avseende konstnärskap, material och tekniker
- Miljömässig, social och konstnärlig hållbarhet, till exempel hållbarhetsaspekter som materialval och livscykelperspektiv, konstnärernas roll och arbetsvillkor, jämställdhet och mångfald
- Möjlighet för både etablerade och nya konstnärer att synas

Finansiering och enprocentregeln

Offentlig konst ska ha en stabil och hållbar finansiering över tid som utgår från en procent av entreprenadbudgeten vid ny-, om- och tillbyggnad av kommunala fastigheter samt offentliga publika miljöer med hög grad av tillgänglighet för invånare och besökare (så kallad "enprocentregel").

För större konstnärliga projekt och för att möjliggöra konst i geografiskt spridda områden, avsätts utöver den traditionella enprocentregeln också 0,5 procent av entreprenadbudgeten för större infrastrukturprojekt, såsom infrastruktur ovan jord till exempel vägar, broar, mobilitetshus, trafiklösningar såsom rondeller, parker och torg etc. Undantag från begreppet "ovan jord" görs för gång- och cykeltunnlar.

Såväl de medel som genererats från enprocentregeln, som de medel som tillkommit från infrastrukturprojekt, läggs till en särskild budgetreserv under kommunstyrelsens ansvar. Dessa medel kan sedan löpande avropas av kultur- och fritidskontoret. Fördelningen och nyttjandet bestäms av kommunens konstråd. Konstrådet beaktar såväl behoven av konst för de investeringsobjekt som har varit upphov till budgetreserven som behovet av konst på andra platser i kommunen. Dessa medel kan även nyttjas för medfinansiering av konst tillsammans med externa parter. Outnyttjade medel överförs till nästkommande år.

Vid investeringar över 500 mkr ska avsättningsnivån för konst hanteras i särskild ordning, som en del i budget- och planprocessen.

Budget för underhåll av all offentlig konst inklusive regelbunden rengöring, reparation, översyn och försäkringar tillförs årligen kulturnämnden. Beloppet baseras på en vård- och underhållsplan av offentlig konst, som fastställs i samband med kulturnämndens uppdragsplan.

Upphandling av offentlig konst

Upphandling av offentlig konst ska följa lagen om offentlig upphandling (LOU), men undantagsvis finns möjlighet att nyttja konstundantaget enligt 6 kap. 14 § LOU. Det möjliggör direktupphandling av konstverk eller konstnärliga tjänster över direktupphandlingsgränsen, under förutsättning att uppdraget har en unik konstnärlig karaktär.

Sakkunniga inom konstområdet ska medverka genom hela upphandlingsprocessen, från kravspecifikation till utvärdering av anbud.

Donationer och gåvor

Kommunen välkomnar donationer och gåvor av konst under följande villkor:

- Konstverket uppfyller höga kvalitetskrav och estetiska värden, vilket avgörs av kommunens konstråd
- Ekonomiska aspekter som drift och underhåll har beaktats
- Verket doneras villkorslöst. Till exempel ska kommunen ha full beslutanderätt över verkets placering samt full och evig rätt till konstverket

Ovan villkor ska vara vägledande även om kommunen upplåter mark till konstverk som ägs av någon annan än kommunen.

Placering och flytt av konstverk

Ett konstverks placering avgörs i dialog mellan det konstnärliga rådet, arkitekt, byggherre, eventuella brukare samt konstnär. Äldre verk kan undantagsvis flyttas om platsen förändras, exempelvis i samband med ombyggnation eller vid omdisponering av området. I dessa fall ska en utredning göras under ledning av det konstnärliga rådet.

Uppföljning och revidering

Konstpolicyn ska ses över och vid behov revideras varje mandatperiod för att säkerställa dess relevans och förankring i kommunens utveckling.

www.skelleftea.se